

ЗЕМЈИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЦЕФТА ТРЕБА ДА ЈА ГЛЕДААТ ОВАА РЕГИОНАЛНА ЕКОНОМСКА ИНТЕГРАЦИЈА КАКО ОТСКОЧНА ШТИЦА КОН ЧЛЕНСТВОТО КОН ЕУ И ИСПОЛНУВАЊЕ НА ЕКОНОМСКИТЕ КРИТЕРИУМИ ОД КОПЕНХАГЕН

3. Мобилност

Локалните економски придвижувања произлегуваат од регионалното агломирање на активности – што произлегуваат од индустриите што се водат од иновации, како и од другите услужни индустрии што следат и применуваат високи технологии. За да може да се создаде и да се одржи меѓународната конкуретност, задржување и дополнително зголемување на човечкиот интелектуален капитал е од фундаментална важност за развојот на економиите што се базираат на знаењето во областа на Западен Балкан. Во растечката глобална економија, степенот до кој меѓународните високообучени канали на мобилност се формирани во регионот и меѓу регионот и ЕУ е прашање од суштинска важност. Подобрата интеграција на високообучени професионалци и научници во професионалните и во истражувачките мрежи, во Европската истражувачка област и во Европската област на високо образование треба да придонесе за значителни погодности за миграцискиот регион на Западен Балкан.

Во таа насока Агендата за мобилност што е дел од консолидираниот повеќегодишен акциски план треба да придонесе за отстранување на пречките за мобилност на професионалците преку договори за меѓусебно признавање на професионалните квалификации во сектори од обостран интерес (лекари, стоматолози, архитекти и градежни инженери), отстранување на бариерите за мобилност на висококвалификувана работна сила, посебно преку заеднички стандарди и постапки за автоматско признавање на академските квалификации и отстранување на препреките за мобилност на студентите, истражувачите и професорите преку заеднички политики, мерки и инструменти што се наменети да придонесат за зголемување на академската и на истражувачката мобилност и соработка.

Агендата за мобилност треба да биде поддржана со подобрена соработка меѓу науката и индустријата, вклучувајќи трансфер на технологија и создавање стартапи, стратегии за паметна специјализација, соработка со регионалните центри за знаење и платформи за образование на млади научници и инженери. Практичните чекори, како што се отстранување на визите, треба значително да придонесат за постигнување на целите од Агендата за мобилност.

4. Дигитална интеграција

Дигиталната трансформација го менува начинот на кој комуницираме, работиме, учиме и живееме. Таа го менува начинот на кој ги извршуваме деловните активности и соработката со органите на земјите од Западен Балкан. Употребата на дигиталната технологија може да придонесе за создавање значителни погодности во поглед на брзината, на ефикасноста и на транспарентноста преку границите во многу различни сектори. Искористувањето на потенцијалите на дигиталната интеграција обезбедува понуда на иновативни и конкуретски услуги за потрошувачите и бизнис-заедницата и дејствува како важен лост за општествено-економскиот развој, создавање високовреднувани работни места и општество што е базирано на знаење.

Во рамките на консолидираниот повеќегодишен акциски план треба да биде усвоена дигиталната агенда каде што земјите членки треба да го поддржат регионалниот пристап за побрза меѓувладина соработка во дигиталната област и олеснување на интеграцијата во

Европскиот дигитален единствен пазар. Таа треба да придонесе за развој на дигиталната инфраструктура и подобрена регионална поврзаност, координирани политики во областа на слободен регион без роаминг, подобрена компјутерска сигурност и заштита на податоци, подобрени дигитални вештини и забрзана дигитализација, како и развој на паметни технологии во ЦЕФТА-регионот.

За примената на консолидираниот повеќегодишен акциски план и создавањето регионална економска област што треба да биде создадена до 2023 година потребно е силно партнерство меѓу сите надлежни тела и институции во земјите членки на ЦЕФТА, приватниот сектор, меѓународните организации и донаторите во обезбедување поддршка за постигнување на целите заедно со Европската Унија.

Целосната примена на консолидираниот повеќегодишен акциски план и создавањето регионална економска интеграција треба да придонесе земјите од Западен Балкан во областа на економската интеграција да бидат слични на земјите членки на ЕФТА (Швајцарија, Норвешка, Исланд и Лихтенштајн). Тоа за нив ќе придонесе за значително подигнување на нивото на економска интеграција и обезбедување слобода на движење на стоки, на работници, на услуги и на капитал.

Регионалната економска област не претставува алтернатива за процесот за пристапување на членство во Европската Унија. Земјите членки на ЦЕФТА треба да ја гледаат оваа регионална економска интеграција како отскочна штица кон членството кон ЕУ и исполнување на економските критериуми од Копенхаген. Примената на консолидираниот повеќегодишен акциски план треба да го забрза процесот на пристапување кон ЕУ за секоја од земјите членки на ЦЕФТА.